

γῆτοῦ κ. Κ. Ράδου· εἶχον συναχθῇ ἀρκετοὶ Τσεπελοβίται ἐκ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων, καὶ ἅπαντες ἐκ τῶν τὰ ὑπὲρ πενήντα ἔτη γεγονότων, οἱ ἐξῆς. Ὁ Σακελλάριος Παπᾶ Θεόδωρος ἀποβιώσας ὑπεροχδοηκοντοῦτης τῇ 1892, ὁ Ἰωάννης Ζαφειρίδης πρῶν ἑλληνοδιδάσκαλος τότε δὲ μουχάρης, ὁ Ἰωάννης Κ. Κέντρος, ὁ Πασχάλης Σιόμπολας, ὁ Κώστας Μπίτσιος, ὁ Φίλιππος Κουσίδης, ὁ Κώστας Σιάρκας, ὁ Γεώργιος Κουσιόγλος, ὁ τότε ἑλληνοδιδάσκαλος κ. Κ. Χρονίδης ἐκ Στολοβοῦ, καὶ ὁ ἐκ Σουδενῶν δημοδιδάσκαλος Ζαμπακίδης. Λόγου δὲ γινομένου περὶ διαφόρων μεγάλων τοῦ Γένους ἀνδρῶν ἀνεφέρθη καὶ τὸ τοῦ Βηλαρά· τότε ὁ Σακελλάριος Παπᾶ Θεόδωρος εἶπεν, ὅτι ὁ Βηλαρᾶς ἀπέθανεν ἐδῶ εἰς τὰ 1822 ταφεῖς ἐκεῖ ὅπου τώρα εἶναι ἡ σκάλα τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, διότι τότε ἔλα αὐτὸ τὸ μέρος ἦτο Νεκροταφεῖον, καὶ ἔπειτα ἔγινε τὸ σχολεῖον. Naί, naί, ἀπήντησαν οἱ γεροντότεροι Φιλ. Κουσίδης καὶ Πασχάλης Σιόμπολας. Ἔτσι ἠκούσαμεν καὶ ἡμεῖς προσέθηκα, οἱ Ι. Κέντρος, Ι. Ζαφειρίδης καὶ λοιποί. Ὁ Σακελλάριος ἐπανελάθεν ὅτι ἐνθυμεῖτο τὴν κηδεῖαν του, διότι ἦτο δεκαετὴς περίπου. Ἦλθε δὲ εἰς τὸ Τσεπέλοβον ὁ Βηλαρᾶς, ὅποτε τὰ σουλτανικὰ στρατεύματα μαχόμενα κατὰ τοῦ Ἀλῆ ἀπέκλεισαν τὰ Ἰωαννῶνα, ἀναγκασθεῖσιν πολλῶν οἰκογενειῶν Ἰωαννιτῶν νὰ καταφύγῃσιν εἰς τὸ Ζαγόριον, ὅπως ἀποφύγῃσι τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου. Δὲν εἶχε δὲ συμφέρον τι ὁ Σακελλάριος νὰ ψευσθῇ τότε καὶ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ αὐτὰ καὶ τὴν 27 Μαΐου τοῦ 1890 ἡμέραν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων καὶ ἐνώπιον τοῦ τότε Μητροπολίτου Ἰωαννίνων καὶ ἤδη Ἡρακλείας κ. Γρηγορίου κατὰ τὴν εἰς τὴν σχολὴν ἐπίσκεψίν του καὶ ἐν γένει πάντες οἱ Τσεπελοβίται ἐξακολουθοῦσι νὰ

δεικνύωσι τὸ μέρος τοῦτο, ὅπου ἐτάφη ὁ Βηλαρᾶς. Τέλος πάντων πρὸς ἀποφυγὴν πάσης συζητήσεως, ἄς ἀφήσωμεν ἡσυχον καὶ ἀταφον τὸν ἀθάνατον ποιητὴν Βηλαρᾶν μέχρις οὗ ἐμφανισθῇ τις ἕτερος Ἀριμαθείας Ἰωσήφ, ἵνα ἀποθέσῃ αὐτὸν ἐν καινῷ μνημείῳ.

(Ζαγόριον) Νιγάζες τῇ 22 Μαΐου 1922.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΣΩΤΗΡΗΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΙΗΤΑΣ ΜΑΣ

Ὁ ἐν Ρώμῃ Ἑλληνιστὴς καὶ διευθυντὴς τοῦ Σλαβικοῦ τμήματος τοῦ Institute per l' Europa Orientale κ. Αὐρήλιος Παλιερί ἀπέστειλε ἡμῖν τὴν ἐξῆς ἐπιστολὴν Ἑλληνιστί.

Ἀξιότιμε κύριε,

Ἐσωκλείστως ἀποστέλλω ἀπόσπασμα ἐκ τῆς Ἰταλικῆς ἐφημερίδος «Tempo» περὶ τῆς νεοελληνικῆς ποιήσεως. Θέλω νὰ γράψω ἱστορίαν τῆς νεοελληνικῆς ποιήσεως καὶ νὰ μεταφράσω τὰ καλλίτερα ποιήματα.

Σὰς παρακαλῶ εἰς τὴν «Πινακοθήκην» νὰ προσκαλέσετε τοὺς νέους ποιητὰς νὰ μοῦ στείλωσι τὰ συγγράμματά των μὲ βιογραφικὰς σημειώσεις. Τοιοῦτοτρόπως δύναμαι νὰ ἐργασθῶ διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος διὰ τῆς νεοελληνικῆς γραμματιολογίας εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Μετὰ φιλίας καὶ εὐγνωμοσύνης

Dr. A. PALMIERI
via Nazionale 89, Roma.

Η ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝ. ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Ἡ πρὸς ἐορτασμὸν τῆς ἐκατονταετηριδὸς τῆς Ἑλλήν. ἐπαναστάσεως συσταθεῖσα Κεντρικὴ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν τακτικὴν προεδρείαν τῆς Α. Β. Υ. τοῦ πρίγκηπος Νικολάου ἐπελήφθη συστηματικῆς ἐργασίας καὶ προμελέτης τοῦ προγράμματος, τὸ ὅποιον συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ Γεν. γραμματέως κ. Χρηστάκη ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς. Καθορισθέντος ἐορτασμοῦ ἔτους τοῦ 1930, — ἐκατοστῆς ἐπετείου τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Ἑλλάδος ὡς ἀνεξαρτήτου Κράτους, — ὑπάρχει ὀκταετὴς διάστημα, κατὰ τὸ ὅποιον θὰ συντελεσθῇ ἡ ἀπαιτούμενη ἐργασία, ὥστε ὁ ἐορτασμὸς νὰ ἀποβῇ ἀνάξιος τοῦ πανηγυρισθησομένου γεγονότος.

Εἰς τρεῖς δεκαπενταμελεῖς εἰδικὰς ἐπιτροπὰς ἀνετέθη ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προγράμματος, ἡτις θὰ γίνῃ κατόπιν ἐπισταμένης μελέτης, ὡς

πρὸς τὰς λεπτομερεῖας. Ἡ α' ἐπιτροπὴ, ἡ τῶν Ἑορτῶν, θὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν Πανελληνίαν Ἑθνικὴν Ἐκθεσιν τοῦ 1930, ἥτις θὰ περιλάβῃ ἐθνικὰ καὶ ἱστορικὰ καμὴλῖα, προϊόντα πλουτοπαραγωγικὰ, ἔργα εἰκαστικῶν τεχνῶν, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς θὰ τελεσθῶσι ψυχαγωγικαὶ ἐορταί. Ἡτοι ἀγῶνες, πρᾶσιτάσεις, συναυλίαι. Ἐκρίθη ἀπαραίτητος καὶ ἡ ἰδρυσις Ἑθνικοῦ θεάτρου, δραματικοῦ καὶ μελοδραματικοῦ.

Ἡ β' Ἐπιτροπὴ, ἡ τῶν Μνημείων, θὰ ὀρίσῃ τοὺς τόπους εἰς οὓς θὰ ἀνεγερθῶσι μνημεῖα ἢ ἀναμνηστικαὶ στήλαι ἢ θὰ ἐντειχισθῶσι πλάκες. Ἐπίσης θὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν συντήρησιν ἱστορικῶν οἰκιῶν.

Ἀπεφασίσθη ἤδη ἡ ἐξαγορὰ ἐν Μεσολογγίῳ τοῦ οἰκίσκου ἐν ᾧ διέμενεν ὁ ἀποκεφαλισθεὶς

ἐπίσκοπος Ραγῶν Ἰωσήφ, τὸ οἰκόπεδον τῆς κορημισθείσης οἰκίας ἐν ᾗ ἀπέθικεν ὁ λόρδος Βύρων, ἡ ὑποστήριξις τῶν σωζομένων προμαχῶνων τοῦ τείχους Μεσολογγίου, ἡ ἀνίδρυσις πολυκνδρίου, ἐν εἶδει φάρου, εἰς Π. Ψαρχά, ἡ ἐξαρχοῦ τῆς ἐν Ἀδρικνουπόλει οἰκίας, ἐν ᾗ ὑπεγράφη ἡ ὁμῶνυμος συνθήκη. Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ μεριμνήσῃ ὅπως ψηφισθῇ νόμος περὶ εὐπρεπείας καὶ ὠραϊσμοῦ ἱστορικῶν τοπείων καὶ μνημείων.

Ἡ γ' Ἐπιτροπὴ, ἡ τῶν Δημοσιευμάτων ὡς ἐκ τῆς πολυσχιδοῦς ἐργασίας πρὸς συγγραφὴν καὶ ἐκδοσιν ἔργων ἐν οἷς νὰ ἀπεικονίζεσθαι ἡ δρασίς τοῦ ἔθνους κατὰ τὸ ἑκατονταετὲς διάστημα (1821 — 1921) διηρέθη εἰς ὑποεπιτροπὰς, ἀποτελεσθεῖσας ἐξ εἰδικῶν δι' ἑκάστον κλάδον προσώπων, αἵτινες ἀρχότερον δύνανται νὰ συμπληρωθῶσι. Πρὸς τοῦτοις ἐνέκρινε τὴν ἀγορὴν ἱστορικῶν ἐγγράφων περιλαμβανομένων εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ ἱστοριογράφου Π. Ζερλέντη ὡς καὶ τὴν φωτογράφησιν χειρογράφων καὶ ἐγγράφων σπανίων, σχετικῶν πρὸς τὴν Ἐπανάστασιν.

Αἱ εἰδικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ὑποεπιτροπαὶ ἀπετελέσθησαν ἐκ τῶν ἑξῆς:

Ἐπιτροπὴ Ἑορτῶν. Πρόεδρος Θ. Ὑψηλάντης, ἀντιπρόεδρος Α. Ζαχαρίου, Δ. Αὐσράκης, γραμματεὺς Γ. Ἀσπρέας, μέλη οἱ κ. κ. Κ. Ράδος, Ν. Κανελλόπουλος, Α. Δρακούνης, Γ. Χατζόπουλος, Α. Κριεζῆς, Γ. Λαμπιλέτ, Γ. Φλωρός, Γ. Δικμαντόπουλος, Μ. Καμπάνης, Π. Λύτρας. Ὑποεπιτροπὴ Ἐκθέσεως: οἱ πρόεδροι τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου, τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν, τῆς Γεωργικῆς Ἐταιρείας, ὁ Διευθυντὴς τοῦ τμήματος ἔσεων καὶ Ἐκθέσεων τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας καὶ ὁ κ. Α. Ζαχαρίου.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν Μνημείων ἀπετελέσθη ἐκ τῶν κ. κ. Α. Μεταξῆ πρόεδρου, Γ. Τσόχα καὶ Α. Ὁρλάνδου ἀντιπροέδρων, Ν. Μαρμαρίτη γραμματεὺς καὶ τῶν κ. Γ. Ἰακωβίδου, Α. Ἀδαμάντιου, Α. Ζήρου, Π. Κοντογιάννη, Θ. Θωμοπούλου, Κ. Δημητριάδου, Ε. Κριεζῆ, Κ. Παρθένου, Α. Φιλαδελφείας καὶ Σ. Ξενοπούλου.

Ἐπιτροπὴ Δημοσιευμάτων, Γ. Στρέϊτ πρόεδρος Π. Καραλίδης καὶ Χρ. Παπαδόπουλος ἀντιπρόεδροι, Γ. Σωτηρίου γραμματεὺς καὶ μέλη οἱ κ. κ. Δ. Γρ. Καμπούρογλους, Χ. Τσουντζας, Κ. Παλαμῆς, Α. Ἀνδρεάδης, Γ. Βλαχογιάννης, Σ. Κουγέας, Γ. Οἰκονόμου, Γρ. Ξενοπούλου, καὶ Δ. Καραχάλιος.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω μελῶν, τῇ προσθήκῃ καὶ ἄλλων εἰδικῶν, κατηρτίσθησαν αἱ ἑξῆς ὑποεπιτροπαί: 1) Καταλογραφίσεως καὶ ἀρχείων: Π. Καραλίδης. — Γ. Βλαχογιάννης. — Σ. Κουγέας.

Περὶ συλλογῆς καὶ δημοσιεύσεως ἱστορικῶν

ἱσμάτων καὶ μουσικῶν μελῶν: Π. Καραλίδης. — Γ. Βλαχογιάννης. — Κ. Ψάχος. — Στ. Κυριακίδης. — Δ. Καραχάλιος.

Ἱστορικῶν Λευκωμάτων: Π. Καραλίδης. — Χρ. Τσουντζας. — Χ. Παπαδόπουλος. — Γ. Βλαχογιάννης. — Γ. Οἰκονόμου. — Δ. Καμπούρογλους. — Γρ. Ξενοπούλου.

Ἱστορίας καὶ Βιβλιογραφίας: Π. Καραλίδης. — Γ. Βλαχογιάννης. — Σ. Κουγέας. — Γ. Χαριτάκης. — Γ. Σωτηριάδης. — Π. Καλογερόπουλος. — Δ. Σταμίρης.

Κοινωνικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν: Γ. Στρέϊτ. — Α. Ἀνδρεάδης. — Ν. Σαρίπολος.

Κλασσικῆς Φιλολογίας: Γρ. Βερναρδάκης. — Γ. Χατζιδάκης. — Γ. Γαρδίκας.

Φιλοσοφίας: Μ. Εὐαγγελίδης. — Θ. Βορέας. — Κ. Λογοθέτης.

Νεωτέρας Φιλολογίας: Σ. Μενάρδος. — Κ. Παλαμῆς. — Γρ. Ξενοπούλου. — Α. Μπούτουρας.

Ἐκπαιδευτικῶς: Σ. Κουγέας. — Π. Οἰκονόμου. — Ν. Ἐξάρχου. — Ν. Καπετανάκης.

Ἐκκλησίας: Χρ. Παπαδόπουλος. — Κ. Δουβωνιώνης. — Δ. Μπαλῆνος.

Ἀρχαιολογίας: Χρ. Τσουντζας. — Γ. Οἰκονόμου. — Γ. Σωτηρίου.

Εἰκαστικῶν Τεχνῶν: Α. Ὁρλάνδος. — Γ. Οἰκονόμου. — Θ. Θωμόπουλος. — Δ. Καλογερόπουλος. — Α. Φιλαδελφείας.

Μουσικῆς: Δ. Καραχάλιος. — Γ. Σκαελλαρίδης. — Κ. Ψάχος. — Θ. Συναδινός.

Φυσικομαθηματικῶν: Φ. Νέγγης. — Δ. Αἰγινήτης. — Γ. Ρεμουνδος. — Θ. Σκουφός. — Μ. Στεφανίδης.

Ἱατρικῆς: Μ. Γερουλᾶνος. — Α. Καθβιδάκης. — Α. Κούζης.

Αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται θὰ κατηρτίσουν τὰ διαγράμματα τῶν γενικῶν ἱστορικῶν ἐπισκοπήσεων τῆς γενομένης ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι εἰς τοὺς ἀνωτέρω κλάδους τῆς ἐπιστημονικῆς ζωῆς, αἵτινες τμηματικῶς ὑπὸ εἰδικῶν συγγραφόμεναι θὰ ἐκδοθῶσι καὶ θὰ ἀποτελεσθῇ οὕτω πλήρες, ὅσον ἔνεστι, κάτοπτρον τῆς πνευματικῆς παρ' ἡμῖν κινήσεως κατὰ τὸν α'. αἶωνα τῆς Ἑθνικῆς Παλιγγενεσίας.

Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἔτους ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ «Συνδέσμου Ψυχγωγίας τῶν Πολεμιστῶν» διατελοῦντος ὑπὸ τὴν ἐπίτιμον προεδρίαν τῆς Α. Β. Ὑ. τῆς περιγηπίσεως Ἐλισάβετ καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως, ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν